

[Jørgen Møller.]

til kommer Realkreditlaanene. Det være ikke hermed sagt, at Vanskelighederne nu er overvundet. Nej, der er mange Landbrugere, særlig blandt de mindre, som har faaet en daarlig Start, og som endnu kæmper med ret store Gældsbyrder.

Naar man imidlertid sammenligner Hjemmene i Sønderjylland, som de saa ud i 1920, og som de ser ud i Dag, kan man konstatere en betydelig Forskydning til det bedre. Ser man paa Kvægbesætningerne, konstaterer man, at de nu staar paa Højde med Besætningerne i det øvrige Land, og hvad angaar Forrentningsprocenten, afviger den ikke væsentlig fra Forrentningsprocenten i den øvrige Del af Landet. Venstres Ordfører i Folketinget, Hr. Jørgen Gram, nævnte i sin Ordførertale ved Behandlingen af dette Lovforslag, at en enkelt Regnskabsforening i Sønderjylland havde konstateret en Forrentningsprocent paa 8,2 pCt. af Panteværdien, medens andre Foreninger kun var naaet til en Forrentningsprocent paa omkring 4. Man maa naturligvis være varsom med at bedømme Forholdene efter en enkelt Regnskabsforenings Opgørelse, særlig naar denne Opgørelse kun omfatter et enkelt Aar, men sammenligner man den gennemsnitlige Forrentningsprocent for Sønderjylland i de sidste 5 Aar med Forrentningsprocenten i den øvrige Del af Landet i samme Tidsrum, viser det sig, efter hvad der er oplyst gennem forskellige Aviser, at Forrentningsprocenten i Sønderjylland har været 3,6 mod 3,5 i den øvrige Del af Landet, altsaa væsentlig det samme.

Ved Sagens Behandling i det høje Folketing har man ogsaa talt om de store Skattebyrder i Sønderjylland. Jeg maa heroverfor sige, at med de Ændringer, der er sket i de senere Aar, er Skattebyrden i Sønderjylland reelt ikke større end i det øvrige Land. Jeg skal i øvrigt pege paa de Summer, som Statskassen har ydet til Lettelse af Skattetrykket. Loven om et ekstraordinært Tilskud fra den fælleskommunale Udligningsfond stiller saaledes 350 000 Kr. til Raadighed til Nedsættelse af Amtsskatterne i Sønderjylland, og Amts- og Sognekommunerne i Sønderjylland er for Tiden stærkt optaget af en Omlægning af de kommunale Skatter, hvorved den væsentligste Del af de hidtidige Ejendomsskatter lægges over paa Personbeskatningen.

Endelig vil jeg med et Par Ord omtale det sønderjyske Landbrugs Gældsforhold sammenlignet med Landbrugets Gældsforhold i det øvrige Land. En statistisk Op-

gørelse over Landbrugets Gældsforhold i Sønderjylland viser, at Gælden i Gennemsnit ligger lidt under 90 pCt. af Panteværdien, medens den for det øvrige Jylland ligger lidt over 90 pCt. — det er altsaa ogsaa omtrent det samme.

De Tal, jeg her har nævnt, taler et tydeligt Sprog om den økonomiske Genrejsning, der har fundet Sted i Sønderjylland.

Ser man paa, hvor mange der har gjort Brug af de i Loven omhandlede Lempelser, konstaterer man, at i alt kun 4 900 af Sønderjyllands ca. 14 900 selvstændige Landbrug i Aarene 1934—38 har modtaget den Hjælp, som Loven hjemler og at den samlede Sum, som er anvendt til disse Lempelser, udgør 8,5 Mill. Kr. Jeg hørte meget vel, at den højtærede Finansminister sagde 7,3 Mill. Kr., og det er ogsaa rigtigt, men det fremgaar af Folketingsbetænkningen, at der derudover er ydet 1,2 Mill. Kr. af Sønderjyllands Laanekasse, hvilken Kasse selv betaler de Tab, der eventuelt maatte opstaa. Den samlede Sum bliver saaledes i Virkeligheden 8,5 Mill. Kr., men det kan altsaa fastslaas, at $\frac{2}{3}$ af det sønderjyske Landbrug har klaret sig selv.

Den højtærede Finansminister pegede paa, at naar man ønskede Lovens Gyldighed forlænget, var det bl. a. under Hensyn til de store Tab, som det sønderjyske Landbrug har været udsat for som Følge af Mund- og Klovesygen i Besætningerne i det forløbne Aar. De Tab, der er paaført det sønderjyske Landbrug under denne Epidemi, opgøres saaledes: 2 318 Malkekøer, 2 029 Ungkreaturer og 2 787 Svin er døde. Det samlede Tab opgøres i Penge saaledes: Tab ved Dødelighed 1,3 Mill. Kr., ved Mælkeproduktionens Nedgang 7,5 Mill. Kr. og paa Ud-sætterkøer 1,25 Mill. Kr. Det samlede Tab er saaledes godt 10 Mill. Kr.

Der er jo truffet Foranstaltning til ved Særlovgivning at komme de Landbrugere til Hjælp, som har lidt Tab ved denne Epidemi, og den højtærede Minister nævnte, at der yderligere var stillet 400 000 Kr. til Raadighed til de haardest ramte Landbrugere. Jeg udtaler min Paaskønnelse heraf.

Jeg kan paa mit Partis Vegne give Tilslutning til det foreliggende Lovforslag, der ikke alene giver Lempelser for Laan ydet til Landbrugere, men ogsaa for Laan ydet til handlende og Haandværkere, hvis økonomiske Forhold har været paavirket af den Henstand og Akkord, der er ydet det danske Landbrug. Jeg anbefaler Lovforslaget paa det bedste.